

บทที่ 4

ผลการศึกษา

งบการเงินของบริษัทแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต โดยแสดงสินทรัพย์ หนี้สินและ ส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับขณะใดขณะหนึ่งในอดีต และแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอดีต การวิเคราะห์งบการเงินแสดงให้เห็นถึงลักษณะของการดำเนินงาน กลยุทธ์ทางการเงิน และโครงสร้างทางการเงินของกิจการซึ่งไม่สามารถหาได้จากข้อมูลในราคา หลักทรัพย์ และช่วยทำให้สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่จะกระทบถึงกระแสเงินสดในอนาคต ซึ่งการกำหนดราคาที่เหมาะสมของหลักทรัพย์ของบริษัทจำเป็นต้องทราบถึงกลยุทธ์ของบริษัท อัตราการก่อหนี้หรือระดับโครงสร้างทางการเงินของบริษัท การนำเอาข้อมูลในอดีตมาวิเคราะห์มีส่วนที่จะช่วยให้ทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทและสามารถทำให้คาดการณ์อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับที่สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

การนำอัตราส่วนทางการเงินไปใช้ประโยชน์จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งอาจจะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเดียวกันของภาคอุตสาหกรรม หรือวิเคราะห์เปรียบเทียบกับภาวะตลาดโดยรวมหรือวิเคราะห์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเดียวกันในแต่ละปี

4.1 การวิเคราะห์งบการเงินของบริษัท (Financial Statement Analysis)

4.1.1 การวิเคราะห์ห้บดุลและงบกำไรขาดทุน โดยวิธีย่อส่วนตามแนวตั้ง (Vertical Analysis)

การวิเคราะห์ห้บดุลโดยวิธีวิเคราะห์ย่อส่วนตามแนวตั้ง จะแสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของรายการต่างๆ ในงบดุลเมื่อเทียบกับยอดสินทรัพย์รวมหรือหนี้สินและทุน โดยจะทำการเปรียบเทียบข้อมูลในช่วงปี พ.ศ.2550 ถึงปี พ.ศ.2554

ตารางที่ 4-1 แสดงบุคลากรตามแนวตั้งของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

หน่วย : ร้อยละของสินทรัพย์รวม

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	สินทรัพย์หมุนเวียน	15.97	21.00	26.97	26.66	38.28
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	84.03	79.00	73.03	73.34	61.72
	หนี้สินหมุนเวียน	21.84	19.41	13.26	36.25	34.31
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	19.64	23.26	29.30	21.44	20.16
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	58.52	57.34	57.44	42.31	45.53
บมจ.สามารทคอร์ ปอเรชั่น	สินทรัพย์หมุนเวียน	63.24	65.94	69.99	65.00	71.13
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	36.76	34.06	30.01	35.00	28.87
	หนี้สินหมุนเวียน	48.09	53.66	62.50	54.19	58.69
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	13.28	11.06	5.49	4.97	8.64
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	38.63	35.28	32.01	40.84	32.67
บมจ.สามารท เทลคอม	สินทรัพย์หมุนเวียน	57.77	64.24	73.69	67.45	75.50
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	42.23	35.76	26.31	32.55	24.50
	หนี้สินหมุนเวียน	56.54	60.18	72.74	59.80	67.79
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	4.07	1.70	0.96	1.15	6.96
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	39.40	38.13	26.30	39.06	25.25
บมจ.แอดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี่	สินทรัพย์หมุนเวียน	77.26	91.74	94.38	95.78	90.53
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	22.74	8.26	5.62	4.22	9.47
	หนี้สินหมุนเวียน	36.15	48.48	47.24	47.17	45.96
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	-	-	1.37	3.24
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	63.85	51.52	52.76	51.46	50.80
บมจ. ซีเอส ลือกออินโฟ	สินทรัพย์หมุนเวียน	51.03	45.04	36.68	36.98	42.82
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	48.97	54.96	63.32	63.02	57.18
	หนี้สินหมุนเวียน	30.79	43.95	34.88	34.14	35.84
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	0.59	13.06	12.26	11.26	7.66
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	68.52	42.99	52.86	54.60	56.50

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-2 แสดงงบกำไรขาดทุนตามแนวตั้งของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

หน่วย : ร้อยละของรายได้รวม

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	รายได้จากการขาย / บริการ	99.39	97.74	99.26	99.39	99.30
	รายได้อื่นๆ	0.61	2.26	0.74	0.61	0.73
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	-64.85	-63.55	-64.25	-61.36	-59.86
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	-11.70	-9.75	-9.82	-8.76	-8.73
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	23.39	23.35	25.32	28.38	30.14
	ดอกเบี้ยจ่าย	-1.58	-1.43	-1.86	-1.55	-1.31
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	14.89	14.48	16.52	18.35	17.45
บมจ.สามารตคอร์ ปอเรชั่น	รายได้จากการขาย / บริการ	97.37	97.35	98.46	97.87	99.01
	รายได้อื่นๆ	2.63	2.65	1.54	2.13	0.99
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	81.93	79.22	81.53	77.32	80.08
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	12.00	13.95	11.70	13.45	10.68
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	5.96	5.22	6.05	7.72	9.00
	ดอกเบี้ยจ่าย	1.85	2.35	-2.01	-1.98	-1.96
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3.65	1.61	2.63	3.86	4.19

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-2 (ต่อ) แสดงงบกำไรขาดทุนตามแนวตั้งของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

หน่วย : ร้อยละของรายได้รวม

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.สามารถ เทลคอม	รายได้จากการขาย / บริการ	97.66	98.84	99.79	98.05	98.81
	รายได้อื่นๆ	2.34	1.16	0.21	1.95	1.19
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	72.03	77.07	85.05	80.53	83.63
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	17.26	14.20	5.67	6.41	4.58
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	10.72	8.15	8.28	10.80	11.57
	ดอกเบี้ยจ่าย	4.26	3.79	-1.91	-2.59	-1.86
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	5.15	3.83	4.86	7.09	7.73
บมจ.แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี	รายได้จากการขาย / บริการ	99.49	99.29	99.86	99.43	99.29
	รายได้อื่นๆ	0.51	0.71	0.14	0.57	0.71
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	73.68	77.98	76.67	78.52	75.54
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	14.00	9.23	9.51	7.16	10.75
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	9.89	9.55	11.13	11.83	13.72
	ดอกเบี้ยจ่าย	-0.47	-0.34	-0.33	-0.13	-0.32
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	5.66	6.36	8.05	8.48	9.08

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-2 (ต่อ) แสดงงบกำไรขาดทุนตามแนวตั้งของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

หน่วย : ร้อยละของรายได้รวม

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ. ซีเอส ลือกอิน โฟ	รายได้จากการขาย / บริการ	96.84	97.56	98.94	99.10	98.46
	รายได้อื่นๆ	3.16	2.44	1.06	0.90	1.54
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	53.14	56.34	55.76	53.33	52.86
	คชจ. ในการขายและ บริหาร	31.65	32.05	28.59	27.82	27.02
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	15.04	11.46	14.96	18.18	19.44
	ดอกเบี้ยจ่าย	-0.01	-0.19	-0.68	0.52	0.58
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	10.04	6.06	10.99	14.81	11.80

ที่มา : จากการคำนวณ

4.1.2 การวิเคราะห์ห้วงดุลและงบกำไรขาดทุนโดยวิธีย่อส่วนตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

การวิเคราะห์ห้วงดุลและงบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ย่อส่วนตามแนวนอน เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการในงบการเงินต่างงวดเวลา โดยดูการเปลี่ยนแปลงของรายการระหว่างงวดว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไร ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความเจริญเติบโต หรือการถดถอยของกิจการ

ตารางที่ 4-3 แสดงบุคลากรตามแนวนอนของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

อัตราร้อยละของปีฐาน

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	สินทรัพย์หมุนเวียน	100.00	130.65	163.83	126.07	161.17
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	100.00	93.38	84.26	65.89	49.37
	หนี้สินหมุนเวียน	100.00	88.29	58.90	125.32	105.60
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	100.00	117.62	144.65	82.42	69.00
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	97.32	95.16	54.59	52.30
บมจ.สามารทคอร์ ปอเรชั่น	สินทรัพย์หมุนเวียน	100.00	105.36	130.93	106.00	157.35
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	100.00	93.65	96.59	98.23	109.90
	หนี้สินหมุนเวียน	100.00	112.76	153.76	116.23	170.75
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	100.00	84.15	48.93	38.59	91.02
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	92.30	98.03	109.05	118.32
บมจ.สามารท เทลคอม	สินทรัพย์หมุนเวียน	100.00	122.29	236.23	165.25	357.55
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	100.00	93.14	115.39	109.10	158.76
	หนี้สินหมุนเวียน	100.00	117.06	238.28	149.70	328.04
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	100.00	45.87	43.88	39.94	468.38
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	106.44	123.62	140.32	175.38
บมจ.แอดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี่	สินทรัพย์หมุนเวียน	100.00	158.23	186.64	233.54	251.89
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	100.00	48.42	37.74	35.00	89.52
	หนี้สินหมุนเวียน	100.00	178.70	199.65	245.80	273.29
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	-	-	100.00	269.26
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	107.53	126.24	151.83	171.03
บมจ. ซีเอส ลือกออินโฟ	สินทรัพย์หมุนเวียน	100.00	81.86	60.18	62.12	71.18
	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	100.00	104.08	108.25	110.34	99.05
	หนี้สินหมุนเวียน	100.00	132.35	94.83	95.05	98.73
	หนี้สินไม่หมุนเวียน	100.00	2064.69	1749.06	1645.92	1107.91
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00	58.11	64.50	68.21	69.84

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-4 แสดงงบกำไรขาดทุนตามแนวนอนของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

อัตราร้อยละของปีฐาน

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	รายได้จากการขาย / บริการ	100.00	102.16	94.47	102.61	116.58
	ต้นทุนขายสินค้า	100.00	101.81	93.72	97.10	107.72
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	100.00	86.58	79.38	76.85	87.08
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	100.00	103.71	102.37	124.46	150.34
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	100.00	101.03	105.01	126.51	136.79
บมจ.สามารทคอร์ ปอเรชั่น	รายได้จากการขาย / บริการ	100.00	82.87	89.06	83.21	103.32
	ต้นทุนขายสินค้า	100.00	80.14	87.64	78.12	99.31
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	100.00	96.33	85.90	92.81	90.42
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	100.00	72.69	89.38	107.34	153.59
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	100.00	36.50	63.47	87.61	116.57
บมจ.สามารท เทลคอม	รายได้จากการขาย / บริการ	100.00	134.80	291.74	264.02	475.18
	ต้นทุนขายสินค้า	100.00	142.50	337.11	294.00	545.30
	คชจ.ในการขายและ บริหาร	100.00	109.57	93.87	97.66	124.51
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	100.00	101.24	220.62	264.92	507.16
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	100.00	98.99	269.77	362.29	705.78

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ) แสดงงบกำไรขาดทุนตามแนวนอนของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและ
การสื่อสาร

อัตราร้อยละของปีฐาน

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
บมจ.แอดวานซ์ อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี	รายได้จากการขาย / บริการ	99.49	99.29	99.86	99.43	99.29
	รายได้อื่นๆ	0.51	0.71	0.14	0.57	0.71
	รายได้รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ต้นทุนขาย	73.68	77.98	76.67	78.52	75.54
	คชง.ในการขายและ บริหาร	14.00	9.23	9.51	7.16	10.75
	กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี	9.89	9.55	11.13	11.83	13.72
	ดอกเบี้ยจ่าย	-0.47	-0.34	-0.33	-0.13	-0.32
	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	5.66	6.36	8.05	8.48	9.08
	บมจ. ซีเอส ลือกอินโฟ	รายได้จากการขาย / บริการ	96.84	97.56	98.94	99.10
รายได้อื่นๆ		3.16	2.44	1.06	0.90	1.54
รายได้รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ต้นทุนขาย		53.14	56.34	55.76	53.33	52.86
คชง.ในการขายและ บริหาร		31.65	32.05	28.59	27.82	27.02
กำไร(ขาดทุน)ก่อน ดอกเบี้ยและภาษี		15.04	11.46	14.96	18.18	19.44
ดอกเบี้ยจ่าย		-0.01	-0.19	-0.68	0.52	0.58
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ		10.04	6.06	10.99	14.81	11.80

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4-5 แสดงเงินทุนหมุนเวียนสุทธิของบริษัทในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

ชื่อบริษัท	รายการ	2550	2551	2552	2553	2554
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
บมจ.แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	สินทรัพย์หมุนเวียน	20,585	26,895	33,725	25,953	33,177
	หนี้สินหมุนเวียน	28,156	24,859	16,583	35,285	29,734
	เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ	(7,571)	2,036	17,142	(9,332)	3,443
บมจ.สามารถคอร์ปอเรชั่น	สินทรัพย์หมุนเวียน	8,295	8,740	10,861	8,793	13,053
	หนี้สินหมุนเวียน	6,307	7,112	9,698	7,331	10,770
	เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ	1,988	1,628	1,163	1,462	2,283
บมจ.สามารถเทลคอม	สินทรัพย์หมุนเวียน	1,868	2,285	4,414	3,088	6,682
	หนี้สินหมุนเวียน	1,828	2,140	4,358	2,737	5,999
	เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ	40	145	56	351	683
บมจ.แอดวานซ์อินโฟร์เมชันเทคโนโลยี	สินทรัพย์หมุนเวียน	983	1,555	1,834	2,296	2,476
	หนี้สินหมุนเวียน	460	822	918	1,130	1,257
	เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ	523	733	916	1,166	1,219
บมจ. ซีเอส ล็อกอินโฟ	สินทรัพย์หมุนเวียน	1,208	989	727	750	860
	หนี้สินหมุนเวียน	729	965	691	693	719
	เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ	479	24	36	57	141

ที่มา : จากการคำนวณ

4.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ที่ช่วยให้ผู้ลงทุนทราบถึงสถานภาพของบริษัท ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ ผู้ลงทุนจะต้องนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ในอดีตเพื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและนำมาเปรียบเทียบกับธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน

ตารางที่ 4-6 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด
(มหาชน)

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
		2550	2551	2552	2553	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	0.73	1.08	2.02	0.73	1.12
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.59	0.90	1.81	0.57	0.88
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกหนี้การค้า	วัน	22	23	21	19	18
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้การค้า	วัน	14	17	19	23	23
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	9	7	6	4	5
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	17	13	8	0	0
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.71	0.75	0.74	1.36	1.20
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	14.83	16.29	13.60	18.31	23.04
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	21.46	22.20	23.60	36.44	55.25
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	19.39	20.60	20.65	28.56	41.68
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 จะเห็นได้ว่าบริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2550 เท่ากับ 16.69% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 109,115.64 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2550 เป็น 127,323.96 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2554 แต่ถ้าหากเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2553 จะพบว่า บริษัทมีอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เท่ากับ 13.72% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 111,958.77 ล้านบาท ปัจจัยหลักมาจากการที่บริษัทมีการปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านเครือข่ายการสื่อสารข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตกับเครือข่ายบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดแข็งของบริษัท โดยเริ่มดำเนินการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงไตรมาส 2 ของปี พ.ศ. 2551 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันที่เข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว

เมื่อเปรียบเทียบรายได้กับต้นทุนขาย พบว่า บริษัทมีต้นทุนขายลดลงจาก 64.85% ในปี พ.ศ. 2550 เหลือ 59.86% ในปี พ.ศ. 2554 และเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัท พบว่า มีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 11.70% ในปี พ.ศ. 2550 เหลือเพียง 8.73% ในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน จากการเพิ่มขึ้นของรายได้และต้นทุน แต่ส่วนของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารลดลง ส่งผลให้บริษัทมีกำไรในทุกๆปี ถึงแม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยลงในบางปี โดยในปี พ.ศ. 2554 บริษัทมีกำไรสุทธิเท่ากับ 22,217.71 ล้านบาท เมื่อเทียบเป็นกำไรต่อหุ้นจะมีมูลค่า 7.48 บาทต่อหุ้น ส่งผลให้บริษัทสามารถจ่ายปันผลได้อย่างต่อเนื่องและแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีความสามารถในการลงทุนเพื่อขยายและพัฒนาธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่คำนวณจากสินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยหนี้สินหมุนเวียน ค่าที่ได้ออกมาชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของบริษัท โดยพิจารณาจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่บริษัทมีอยู่ในขณะใดขณะหนึ่งว่ามีเพียงพอที่จะจ่ายภาระผูกพันระยะสั้นหรือไม่ จากการวิจัยพบว่า บริษัทมีค่าอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.73 เท่า 1.08 เท่า 2.02 เท่า 0.73 เท่า และ 1.12 เท่า ในปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มทางด้านสภาพคล่องของบริษัทที่มีทั้งดีและไม่ดี อาจเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจโลกและปัญหาในเรื่องต่างๆ ภายในประเทศที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2554 บริษัทมีสัญญาณถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นที่ดีขึ้นอีกครั้ง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว เนื่องจากว่าการที่สินค้างเหลือจัดเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องในระดับที่น้อยมาก ดังนั้นการพิจารณาความสามารถของบริษัทในการจ่ายหนี้สินระยะสั้น โดยได้นำค่าสินค้างเหลือมาพิจารณาร่วมด้วยจะทำให้เห็นค่าที่ชัดเจนกว่า ซึ่งคือการดูจากอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 พบว่า บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.59 เท่า 0.90 เท่า 1.81 เท่า 0.57 เท่า และ 0.88 เท่า โดยแนวโน้มเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับอัตราส่วนสภาพคล่องคือ มีระดับที่ดีขึ้นจนถึงปี พ.ศ. 2552 และลดลงในปี พ.ศ. 2553 และในปี พ.ศ. 2554 มีแนวโน้มกลับมาดีขึ้นดังเดิม นั่นคือ บริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอในการเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็วเพื่อจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงเวลาเรียกเก็บ

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย หากจะพิจารณาสภาพคล่องของบริษัทนั้น ยังสามารถพิจารณาได้จากระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้จากลูกหนี้ ซึ่งมีค่าที่ลดลงจาก 22 วันในปี พ.ศ. 2550 เหลือเพียง 18 วันในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระบบการจัดเก็บหนี้ที่ดีขึ้น สามารถรับชำระจากลูกหนี้ได้เร็วขึ้นแต่ไม่มากจนเกินไป ซึ่งแสดงถึงมาตรการทางการบริหารหนี้สินที่ไม่เข้มงวดจนเกินไป

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด หมายถึงระยะเวลาในการหมุนเวียนของเงินสดของบริษัท จากระยะเวลาที่จ่ายเงินสดไปจนกว่าจะได้รับเงินสด เป็นการบอกถึงจำนวนวันที่กิจการต้องรอเพื่อจะได้รับเงินสดที่จ่ายลงทุนไปหมุนเวียนกลับมา ซึ่งก็คือ จำนวนเงินสดที่กิจการต้องลงทุนในลูกหนี้ และสินค้าคงคลัง จากการวิจัยพบว่า บริษัทมีระยะเวลาของวงจรเงินสดลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 คือมีระยะเวลา 17 วัน 13 วัน 8 วันและ 0 วัน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีระยะเวลาน้อยลงในการรอเพื่อจะได้รับเงินสดที่จ่ายลงทุนไปหมุนเวียนกลับมาซึ่งส่งผลดีต่อสภาพคล่องของบริษัทที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นได้

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทคำนวณได้เท่ากับ 0.71 เท่า 0.75 เท่า 0.74 เท่า 1.36 เท่า และ 1.20 เท่า ในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการพิจารณาสัดส่วนของหนี้สินทั้งหมดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้พบว่า โครงสร้างเงินทุนของบริษัทเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมาจากหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้บริษัทต้องทำการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้น และอาจจะส่งผลต่อกำไรของบริษัทที่อาจจะลดลง นอกจากนั้นจะทำให้ผู้ให้กู้ยืม (เจ้าหนี้) มีความเสี่ยงสูงขึ้นในการรับชำระหนี้จากบริษัทที่กู้ยืมและอาจจะส่งผลต่อเครดิตของบริษัทได้

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการจ่ายภาระหนี้สินระยะยาวของบริษัท นั่นคือ ถ้าบริษัทมีการจ่ายดอกเบี้ยที่ดี บริษัทก็อาจได้รับการต่ออายุสินเชื่อเมื่อครบกำหนด อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงก็ยิ่งแสดงถึงความเสี่ยงทางการเงินที่ค่าอัตราส่วนที่เหมาะสมควรมีค่าน้อยเท่ากับ 1 กรณีนี้บริษัทมีค่าอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 มากกว่า 1 เท่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอในการจ่ายหนี้สินระยะยาว โดยมีค่าเท่ากับ 14.83 เท่า 16.29 เท่า 13.60 เท่า 18.31 เท่า และ 23.04 เท่า ตามลำดับ ถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. 2552 จะมีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยลดลง แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งในปี พ.ศ. 2553 และปี พ.ศ. 2554 มีค่าสูงขึ้นมาแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ความเสี่ยงของเจ้าหนี้ในการรับชำระหนี้ดอกเบี้ยต่ำลง

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นถึงกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น เมื่อเทียบกับจำนวนเงินลงทุนที่ได้รับจากส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทคำนวณได้เท่ากับ 21.46% 22.20% 23.60% 36.44% และ 55.25% จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนสูงขึ้นอย่างมาก แสดงว่าบริษัทมีประสิทธิภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นในระดับที่ดีขึ้น

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ แสดงความสามารถในการทำกำไรจากการลงทุนในสินทรัพย์ ซึ่งบริษัทมักต้องการให้ผลตอบแทนออกมาในมูลค่าเปอร์เซ็นต์ที่สูง ซึ่งอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ของบริษัทที่คำนวณได้ในปี พ.ศ. 2550 เท่ากับ 19.39% และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 41.68% พบว่ามีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าบริษัทได้ใช้เงินลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน สามารถทำกำไรจากการลงทุนที่สูงขึ้น

ตารางที่ 4-7 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
		2550	2551	2552	2553	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	1.32	1.24	1.13	1.18	1.21
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.77	0.62	0.57	0.64	0.57
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกค้า การค้า	วัน	73	80	82	95	84
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้ การค้า	วัน	9	12	11	10	8
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	47	55	51	50	37
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	111	123	122	135	113
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	2.05	2.35	2.71	1.81	2.63
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	3.22	2.31	3.01	3.91	4.60
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	14.71	6.90	12.03	15.16	18.41
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	8.55	6.24	7.27	8.65	11.28
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากงบการเงินสิ้นสุดในแต่ละปีของบริษัท จะเห็นได้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2551 บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของรายได้ลดลง เนื่องจากว่าในช่วงเวลาดังกล่าวบริษัทมีการปรับโครงสร้างการบริหารทางการเงินและการลงทุนปรับโครงสร้างการลงทุนในต่างประเทศ แต่หากพิจารณางบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จะพบว่าบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของรายได้เท่ากับ 22.73% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 16,266.36 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2553 เป็น 19,964.28 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2554 คาดว่าปัจจัยหลักมาจากผลของการปรับโครงสร้างทางการเงินและการลงทุนในต่างประเทศ นอกจากนั้นบริษัทยังได้รับการว่าจ้างให้จัดทำระบบบริการลูกค้าให้แก่บริษัท

ที่โอที จำกัด (มหาชน) และการบริการข้อมูลลูกค้าสัมพันธ์ให้กับการรถไฟไทยเพิ่มเติมทำให้ในช่วงปี พ.ศ. 2554 บริษัทกลับมามีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบรายได้กับต้นทุน พบว่าบริษัทมีต้นทุนขายลดลงและเพิ่มขึ้นสลับกันไปเท่ากับ 81.93% 79.22% 81.53% 77.32% และ 80.08% ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 แต่ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจะมีทิศทางที่ตรงกันข้ามกับต้นทุนขายคือ เพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไปเท่ากับ 12.00% 13.95% 11.70% 13.45% และ 10.68%

ผลการดำเนินงาน พบว่าบริษัทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเรื่อยมาหลังจากช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา โดยที่ในปี พ.ศ. 2554 มีมูลค่า 835.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2552 ที่ 574.06 ล้านบาท คิดเป็น 219.34% อย่างไรก็ตามการที่บริษัทมีกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนในการขายก็เพิ่มขึ้นตาม ส่งผลให้กำไรต่อหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ดังนั้นบริษัทควรมีการจัดการเรื่องโครงสร้างด้านการเงินในทุกๆ ส่วนของบริษัทให้มีการรัดกุมมากขึ้น

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน จากข้อมูลพบว่าบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 1.32 เท่า 1.24 เท่า 1.13 เท่า 1.18 เท่า และ 1.21 เท่า ในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2552 แนวโน้มด้านสภาพคล่องของบริษัทเกิดปัญหาขึ้น แต่หลังจากปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมาสภาพคล่องของบริษัทมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเล็กน้อย คือบริษัทมีความสามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้คล่องตัวเพิ่มขึ้นแต่ไม่ถือว่าดีมากเท่าที่ควร

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ของบริษัทพบว่าบริษัทมีสภาพคล่องจากสินทรัพย์ในทิศทางที่ลดลงจาก 0.77 เท่า ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 0.57 เท่าในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งอาจจะหมายถึงว่าบริษัทมีสภาพคล่องน้อยในการเปลี่ยนสภาพสินทรัพย์เป็นเงินสดเพื่อใช้ชำระหนี้ระยะสั้น

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย พบว่าระยะเวลาการเก็บหนี้ของบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตลอดทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ที่ 73 วัน มาเป็น 95 วันในปี พ.ศ. 2553 แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีระบบการจัดเก็บหนี้ที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพและมีโอกาสที่จะเกิดหนี้เสียเพิ่มสูงขึ้น ถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. 2554 จะลดลงเหลือ 84 วัน แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่สูงหากเทียบกับช่วงเวลาก่อนหน้า

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด จากการคำนวณพบว่า บริษัทมีระยะเวลาของวงจรเงินสดสูงขึ้นและลดลงสลับกันในแต่ละปี แสดงว่าบริษัทมีระยะเวลาที่ไม่แน่นอนในการรอเพื่อได้รับเงินสดที่จ่ายลงทุนไป จึงอาจทำให้บริษัทจำเป็นต้องไปหาเงินสดมาจากแหล่งเงินทุนอื่นๆ เพื่อมา

ชำระค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างนั้น ซึ่งอาจจะทำให้เป็นสาเหตุของการลดลงของสภาพคล่องของบริษัท

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทพบว่าในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 มีค่าเท่ากับ 2.05 เท่า 2.35 เท่า 2.71 เท่า 1.81 เท่า และ 2.63 เท่า แสดงถึงฐานะทางการเงินของบริษัทที่มีสัดส่วนของหนี้สินอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อกำไรของบริษัทที่ต้องเสียไปกับการจ่ายดอกเบี้ยในจำนวนมาก

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย กรณีนี้พบว่าบริษัทยังมีความสามารถเพียงพอในการจ่ายดอกเบี้ยได้ แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาจากตัวเลขที่คำนวณได้ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ ดังนั้นกิจการควรจัดสรรด้านโครงสร้างทางการเงินให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากกว่านี้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทคำนวณได้เท่ากับ 14.71% 6.90% 12.03% 15.16% และ 18.41% พบว่าอัตราผลตอบแทนมีค่าลดลงมากในปี พ.ศ. 2551 แต่หลังจากนั้นจะเห็นได้ว่ามีค่าเพิ่มขึ้นสูงมาก จึงกล่าวได้ว่าบริษัทมีความสามารถในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ดีขึ้น

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ พบว่าหลังจากปี พ.ศ. 2551 มีค่าเพิ่มมากขึ้นจาก 6.24% เป็น 11.28% ในปี พ.ศ. 2554 แสดงถึงบริษัทมีการบริหารเงินทุนของกิจการที่ดีขึ้นสามารถทำให้บริษัทมีผลตอบแทนที่มากขึ้นในแต่ละปี

ตารางที่ 4-8 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
		2550	2551	2552	2553	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	1.02	1.09	1.01	1.07	1.11
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.40	0.41	0.29	0.33	0.25
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกค้า การค้า	วัน	89	64	45	56	37
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้ การค้า	วัน	5	8	9	7	8
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	45	43	38	58	28
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	129	99	74	107	57
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.55	1.63	2.81	1.52	2.96
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	2.51	2.27	4.34	4.17	6.22
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	8.54	8.47	20.69	23.97	39.06
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	7.05	6.65	10.78	11.70	17.62
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 พบว่าตัวเลขทางการเงินของบริษัทลดลงเป็นอย่างมากเนื่องมาจากในช่วงต้นปีทางบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกเงินทุน ส่งผลให้กำไรสุทธิและเงินลงทุนในบริษัทย่อย กำไรสะสมและส่วนของผู้ถือหุ้นมีการเปลี่ยนแปลงลดลง แต่หลังจากปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของรายได้เท่ากับ 33.13% ในปี พ.ศ. 2551 และ 114.37% ในปี พ.ศ. 2552 และในปี พ.ศ. 2554 อัตรากำไรสุทธิของรายได้เท่ากับ 78.60% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 5,725.99 ล้านบาท เป็น 10,226.34 ล้านบาท ปัจจัยหลักที่ทำให้บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของรายได้เกิดขึ้นจากการที่บริษัทได้รับการว่าจ้างให้ดูแล

ติดตั้งและปรับปรุงทั้งในส่วนของระบบเครือข่ายการสื่อสาร ระบบสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของทั้งภาครัฐบาลและเอกชนหลายแห่ง ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่ ส่งผลโดยตรงต่องบการเงินของบริษัท

ในส่วนของรายได้กับต้นทุนขาย เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าบริษัทมีต้นทุนขายที่เพิ่ม สูงขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 72.03% ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 83.63% ในปี พ.ศ. 2554 แต่ในด้านของ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารกลับมีทิศทางตรงกันข้ามคือลดลงเป็นอย่างมากจาก 17.26% ในปี พ.ศ. 2550 เหลือ 4.58% ในปี พ.ศ. 2554 แสดงให้เห็นถึงการจัดการทางการเงิน การลงทุนของ บริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนผลการดำเนินงาน จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่สูงมาก และต้นทุนขายก็เพิ่มขึ้นด้วย เช่นกันแต่เพิ่มในจำนวนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิของบริษัท เพิ่มขึ้นจากมูลค่า 111.92 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2550 เป็น 790.94 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งก็ส่งผล ให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มในมูลค่าที่สูงขึ้นมาก ส่งผลให้บริษัทสามารถที่จะลงทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจได้ เพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน จากการวิจัยพบว่า ฐานะทางการเงินระยะสั้นของบริษัทอยู่ใน เกณฑ์ที่พอใช้ โดยที่ค่าอัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป แต่หลังจากปี พ.ศ. 2551 มีแนวโน้มที่ดีขึ้นจาก 1.01 เท่าเป็น 1.11 เท่าในปี พ.ศ. 2554 กล่าวคือบริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดีขึ้น

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ในกรณีนี้เมื่อมีการหักด้วยสินค้าคงเหลือออกไปแล้ว พบว่า สภาพคล่องของบริษัทที่คิดจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง เช่น เงินสด ลูกหนี้การค้า มีความคล่องตัวลดลงจาก 0.40 เท่าในปี พ.ศ. 2550 เหลือ 0.25 เท่าในปี พ.ศ. 2554

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย ของบริษัทที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 89 วัน 64 วัน 45 วัน 56 วันและ 37 วัน ในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ตามลำดับ แสดงว่าระยะเวลาการเรียก เก็บเงินจากลูกหนี้หรือการเปลี่ยนสภาพลูกหนี้ให้เป็นเงินสดได้ดีขึ้นและแสดงถึงนโยบายการเก็บ เงินของบริษัทที่ดีขึ้น

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด พบว่าบริษัทมีระยะเวลาลดลงจาก 129 วันในปี พ.ศ. 2550 เหลือเพียง 57 วันในปี พ.ศ. 2554 แสดงให้เห็นว่าบริษัทใช้เวลาได้น้อยลงในการรอรับเงินสดที่จ่าย ลงทุนไปหมุนเวียนกลับมา ซึ่งจะส่งผลต่อแนวโน้มของสภาพคล่องของบริษัทที่ดีขึ้นต่อไปใน อนาคต

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทคำนวณได้เท่ากับ 1.55 เท่าในปี พ.ศ. 2550 และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาอยู่ที่ 2.96 เท่าในปี พ.ศ. 2554 แสดงว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัทมาจากหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะทำให้เจ้าหนี้มีความเสี่ยงสูงในการรับชำระหนี้จากบริษัท

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย พบว่าอัตราส่วนมีค่าเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ 2.51 เท่า 2.27 เท่า 4.34 เท่า 4.17 เท่า และ 6.22 เท่า อัตราส่วนที่ใช้ยืนยันว่าความเสี่ยงในการจ่ายดอกเบี้ยกับเจ้าหนี้มีน้อยแต่ก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัทที่อาจจะลดลงได้

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทในกรณีนี้คำนวณได้เท่ากับ 8.54% 8.47% 20.69% 23.97% และ 39.06% ในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 พบว่ามีค่าอัตราส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก แสดงว่าบริษัทมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ ในกรณีนี้มีค่าเพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกับค่าอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น คือในปี พ.ศ. 2550 มีค่าเท่ากับ 7.05% เป็น 17.62% ในปี พ.ศ. 2554 แสดงว่าบริษัทได้ใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

ตารางที่ 4-9 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
		2550	2551	2552	2553	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	2.14	1.89	2.00	2.03	1.97
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	1.19	1.20	1.44	1.17	0.98
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกหนี้การค้า	วัน	135	74	90	86	79
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้การค้า	วัน	5	11	9	6	6
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	113	64	59	65	69
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	243	127	140	145	142
อัตราส่วน โครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.57	0.94	0.90	0.90	0.97
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	20.88	28.30	33.58	87.62	42.47
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	11.94	25.19	32.96	33.99	33.19
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	11.42	21.40	23.70	24.95	25.85
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

งบการเงินสิ้นสุดของบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงปี พ.ศ. 2551 โดยที่บริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้ในงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เทียบกับ 31 ธันวาคม 2550 เท่ากับ 101.95% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 1,646.60 ล้านบาทเป็น 3,325.27 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. 2554 บริษัทมีรายได้เพียง 4,835.38 ล้านบาท ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงมาเรื่อยๆ สาเหตุหลักเนื่องมาจากในช่วงต้นปี พ.ศ. 2551 มีการจัดตั้งบริษัทในเครือเพื่อดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์และธุรกิจเกี่ยวกับระบบสื่อสารสารสนเทศ โดยกลุ่มลูกค้าหลักเป็น

กลุ่มสถาบันการเงิน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งรายได้ขนาดใหญ่ที่ทำให้บริษัทมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ด้านรายได้กับต้นทุนขาย พบว่าบริษัทมีต้นทุนขายที่เพิ่มขึ้นในทุกๆปีแต่เป็นการเพิ่มในจำนวนที่น้อยโดยในปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้น 1.58% จากปี พ.ศ. 2553 ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจะมีการลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ที่ 14.00% เหลือเพียง 7.16% ในปี พ.ศ. 2553 แต่ในปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 10.75% แสดงให้เห็นว่าบริษัทยังสามารถจัดการบริหารด้านต้นทุนอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือจัดการเรื่องการเพิ่มทุนอยู่หลายรอบก็ตาม

ด้านผลการดำเนินงาน ถึงแม้รายได้ของบริษัทจะเพิ่มขึ้นในจำนวนที่ไม่มากและมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2554 แต่ในส่วนของดอกเบี้ยจ่าย พบว่าบริษัทมีดอกเบี้ยจ่ายในจำนวนที่น้อยเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแล้วจึงส่งผลให้กำไรสุทธิของบริษัทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทำให้มูลค่ากำไรต่อหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้นตาม

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน พบว่าแนวโน้มทางด้านสภาพคล่องของบริษัทมีการเพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละปี คือ 2.14 เท่า 1.89 เท่า 2.00 เท่า 2.03 เท่าและ 1.97 เท่า อยู่ในเกณฑ์ที่ดีว่าดี แต่อย่างไรก็ตามบริษัทควรรักษาระดับของสภาพคล่องไม่ให้ลดต่ำไปมากกว่านี้เพื่อรักษาระดับของความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของบริษัท

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ในกรณีนี้ถือว่าในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2553 บริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอในการเปลี่ยนสภาพของสินทรัพย์ให้เป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว แต่ในปี พ.ศ. 2554 บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.98 เท่า ซึ่งถือว่าสภาพคล่องของบริษัทลดลงอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับอัตราส่วนสภาพคล่องที่แน่นอนขึ้น

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย พบว่าระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้จากลูกหนี้ลดลงอย่างมากซึ่งลดลงจาก 135 วันในปี พ.ศ. 2550 เหลือเพียง 79 วันในปี พ.ศ. 2554 ถึงแม้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2550 จะเพิ่มสูงขึ้นมาเล็กน้อย แต่ในที่สุดแล้วพบว่าแนวโน้มของระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยน้อยลง ซึ่งแสดงถึงมาตรการทางการบริหารหนี้สินที่ดีขึ้น

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด ของบริษัทที่คำนวณได้ลดลงเป็นอย่างมากจาก 243 วันในปี พ.ศ. 2550 เหลือ 127 วันในปี พ.ศ. 2551 และเพิ่มขึ้นมาเล็กน้อยที่ 140 วันในปี พ.ศ. 2552 และรักษาระดับอยู่ในช่วง 140 – 145 วันในปี พ.ศ. 2553 และปี พ.ศ. 2554 ถือว่าบริษัทไม่ต้องใช้เวลาในการรอเงินสดเพื่อมาใช้หมุนเวียนในบริษัทนานเหมือนในช่วงปี พ.ศ. 2550 และยังสามารถนำไปลงทุนในสินทรัพย์อื่นๆ เพื่อทำกำไรให้บริษัทได้มากขึ้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ของบริษัทยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีคือมีค่าน้อยกว่า 1 ในทุกช่วงของระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 แต่แนวโน้มที่ปรากฏก็พบว่ามีแนวโน้มที่สูงขึ้น แสดงถึงส่วนของหนี้สินที่อาจมีมากขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการชำระดอกเบี้ยได้ในอนาคต

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย จากการคำนวณพบว่าบริษัทมีความสามารถที่จะชำระดอกเบี้ยได้เพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2550 ที่ 20.88 เท่าเป็น 87.62 เท่าในปี พ.ศ. 2553 แต่ในปี พ.ศ. 2554 ลดลงมาอยู่ที่ 42.47 เท่า ถือว่าลดลงเป็นอย่างมาก อาจจะเนื่องมาจากทางด้านสภาพคล่องของบริษัทที่ลดลงและอัตราส่วนหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นจนส่งผลกระทบต่อเนื่องกัน

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าสมรรถภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจาก 11.94% ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 33.99% ในปี พ.ศ. 2553 ถือว่ามีความสามารถในระดับที่ดีขึ้น แต่ในปี พ.ศ. 2554 ลดลงมาเพียงเล็กน้อยเหลือ 33.19% ซึ่งถือว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกับอัตราส่วนอื่นๆ

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ ถือว่าความสามารถในการทำกำไรจากการลงทุนในสินทรัพย์ของบริษัทมีประสิทธิภาพมากกว่าที่คำนวณได้เท่ากับ 11.42% 21.40% 23.70% 24.95% และ 25.85% แสดงถึงการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4-10 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน	งบการเงิน
		รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
		2550	2551	2552	2553	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	1.66	1.02	1.05	1.09	1.19
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	1.44	0.86	0.85	0.85	0.97
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกค้า การค้า	วัน	48	46	44	41	41
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้ การค้า	วัน	4	5	5	5	5
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	28	24	24	26	25
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	72	65	63	62	61
อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.46	1.34	0.90	0.75	0.77
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	1,101.59	60.82	22.04	34.85	33.73
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	15.48	12.72	29.11	36.67	29.51
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	15.69	13.37	18.72	24.60	27.48
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จะเห็นว่าบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของรายได้เท่ากับ 5.17% โดยรายได้เพิ่มขึ้นจาก 2,701.22 ล้านบาทเป็น 2,840.78 ล้านบาท แต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 พบว่ามีอัตรากำไรสุทธิของรายได้เท่ากับ 9.27% ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่น้อยมากเมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลา 5 ปี ปัจจัยสำคัญอาจจะเนื่องมาจากบริษัทมีการเข้าซื้อหุ้นของบริษัทอื่นโดยใช้เงินจากทุนหมุนเวียนของบริษัท นอกจากนี้ยังมีการลงทุนเช่าที่ดินและอาคารสำนักงานเพิ่มเติม

ส่วนของรายได้กับต้นทุนขายเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีต้นทุนขายที่เพิ่มขึ้นและลดลงในบางช่วงเวลา แต่ในปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้น 4.25% จากปี พ.ศ. 2553 และค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารก็มีอัตราการเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน แสดงถึงมีการลงทุนด้านการเงินที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้บริษัทต้องมีการดูแลในการบริหารต้นทุนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นกว่านี้

ส่วนผลการดำเนินงาน จากการเพิ่มขึ้นและลดลงของรายได้ ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ทำให้อัตรากำไรสุทธิมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงตามไปด้วย แต่ในปี พ.ศ. 2554 จากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนในส่วนต่างๆ รวมไปถึงทางด้านหนี้สินที่เพิ่มมาจากการลงทุนกับบริษัทเอกชนทำให้อัตรากำไรสุทธิลดลง 16.20% และส่งผลให้กำไรต่อหุ้นของบริษัทลดลงตาม อย่างไรก็ตามบริษัทต้องมีการควบคุมดูแลโครงสร้างทางการเงินของบริษัทให้รัดกุมมากขึ้น เพื่อที่จะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการเงินของบริษัทต่อไปในอนาคต

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นแสดงถึงสภาพคล่องของบริษัทดีขึ้นหรือมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ดีขึ้นถึงแม้จะยังไม่เท่ากับปี พ.ศ. 2550 ที่มีค่าเท่ากับ 1.66 เท่า

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ค่าที่คำนวณได้มีค่าสอดคล้องกับอัตราส่วนสภาพคล่องคือลดลงอย่างมากจากปี พ.ศ. 2550 ที่ 1.44 เท่าเหลือ 0.86 เท่าในปี พ.ศ. 2551 แต่ในปี พ.ศ. 2554 ค่าที่คำนวณได้เท่ากับ 0.97 เท่า ถือว่าเป็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นคือ มีสภาพคล่องเพียงพอในการเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ดีขึ้นเพื่อจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นได้เมื่อถึงเวลาเรียกเก็บ

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ย หากพิจารณาแล้วพบว่าลดลงมาก 48 วันในปี พ.ศ. 2550 เหลือเป็น 41 วันในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระบบการจัดเก็บหนี้ที่ดีขึ้นระดับหนึ่ง สามารถรับชำระจากลูกหนี้ได้เร็วขึ้นแต่ไม่มากจนเกินไป ซึ่งก็แสดงถึงมาตรการทางการบริหารหนี้สินที่ไม่เข้มงวดเกินไป

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด ของบริษัทลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี 2554 มีระยะเวลา 72 วัน 65 วัน 63 วัน 62 วันและลดลงเหลือเพียง 61 วันตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าบริษัทใช้ระยะเวลาลดน้อยลงในการรอรับชำระหนี้จากลูกหนี้ของบริษัทเอง ทำให้บริษัทไม่จำเป็นต้องไปกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆมากเกินไป เพื่อลดต้นทุนในการจ่ายดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทคำนวณได้เท่ากับ 0.46 เท่า 1.34 เท่า 0.90 เท่า 0.75 เท่า และ 0.77 เท่า พบว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัทมาจากส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าหนี้สิน ซึ่งจะส่งผลต่อความเสี่ยงของผู้ถือหุ้นจากการลงทุนมากกว่าเพราะเป็นแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ของบริษัท

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย พบว่าค่าที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2550 มีความแปรปรวนค่อนข้างสูง ดังนั้นหากพิจารณาจากปี พ.ศ. 2551 แล้วจะเห็นได้ว่าความสามารถของบริษัทลดลงมากจาก 60.82 เท่าในปี พ.ศ. 2551 เหลือ 22.04 เท่าในปี พ.ศ. 2552 และในปี พ.ศ. 2554 แนวโน้มของบริษัทก็ยังมีแนวโน้มที่ลดลงจากปี พ.ศ. 2553 เรื่อยมาแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินเกิดขึ้น

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น กล่าวได้ว่าถึงแม้จะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจาก 15.48% ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 36.67% ในปี พ.ศ. 2553 แต่เมื่อถึงปี พ.ศ. 2554 ลดลงมาเป็น 29.15% ถือว่าบริษัทมีความสามารถในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ดีในระดับหนึ่ง

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2551 ที่ 13.37% เป็น 27.48% ในปี พ.ศ. 2554 แสดงว่าบริษัทสามารถทำกำไรในสินทรัพย์ได้ดีและมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4-11 แสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญเปรียบเทียบในกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสาร

Financial Ratio Analysis						
Ratio	หน่วย	ADVANC	SAMART	SAMTEL	AIT	CSL
		2554	2554	2554	2554	2554
อัตราส่วนสภาพคล่อง						
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	เท่า	1.12	1.21	1.11	1.97	1.19
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	0.88	0.57	0.25	0.98	0.97
ระยะเวลาการรับชำระจากลูกค้าการค้า	วัน	18	84	37	79	41
ระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้การค้า	วัน	23	8	8	6	5
ระยะเวลาการขายสินค้า	วัน	5	37	28	69	25
วงจรการหมุนเวียนของเงินสด	วัน	0	113	57	142	61
อัตราส่วน โครงสร้างทางการเงิน						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.20	2.63	2.96	0.97	0.77
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	23.04	4.60	6.22	42.47	33.73
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น	%	55.25	18.41	39.06	33.19	29.51
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	41.68	11.28	17.62	25.85	27.48
รวม						

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างบริษัทโดยพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2554 จะเห็นได้ว่า ADVANC มีอัตราส่วนสภาพคล่อง 1.12 เท่า SAMART 1.21 เท่า SAMTEL 1.11 เท่า AIT 1.97 เท่าและ CSL 1.19 เท่า โดยค่าที่ออกมาชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของบริษัท พบว่าบริษัท AIT มีความสามารถในการชำระหนี้ในระยะสั้นได้สูงกว่าบริษัทอื่นๆ แต่ในสภาพคล่องที่คำนวณได้เป็นแนวโน้มที่ลดลงของบริษัท ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการเปรียบเทียบ ดังนั้นจึงควรใช้อัตราส่วนที่มีทิศทางแนวโน้มเป็นช่วงขาขึ้น ซึ่งบริษัท

ที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องที่ีตรงลงมาคือบริษัท SMART ที่มีแนวโน้มเป็นช่วงขาขึ้น แสดงถึงว่าบริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดีขึ้นและบริษัทที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องต่ำที่สุดคือบริษัท SAMTEL

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว พบว่าบริษัท ADVANC มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.88 เท่า ในขณะที่ SMART เท่ากับ 0.57 เท่า SAMTEL เท่ากับ 0.25 เท่า AIT เท่ากับ 0.98 เท่าและ CSL เท่ากับ 0.97 เท่า ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบริษัทที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นคือบริษัท CSL ที่มีสภาพคล่องจากสินทรัพย์สภาพคล่องสูงในระดับที่สูงกว่าบริษัทอื่นๆ คือสามารถเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้รวดเร็วเพื่อจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงเวลาเรียกเก็บ และบริษัทที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วต่ำที่สุดคือ บริษัท SAMTEL

ระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยของ ADVANC เท่ากับ 18 วัน SMART 84 วัน SAMTEL 37 วัน AIT 79 วันและ CSL 41 วัน จากส่วนนี้ทำให้บริษัท ADVANC ได้เปรียบในเรื่องการบริหารสภาพคล่องของบริษัทได้ดีขึ้นเพราะเมื่อขายสินค้าไปแล้วสามารถเก็บเงินกลับมาได้เร็วกว่า ในขณะที่บริษัทอื่นๆ ก็มีแนวโน้มการจัดเก็บหนี้ที่ดีขึ้นเช่นกัน แต่อาจจะมีปัญหาในส่วนของระบบการจัดเก็บหนี้ที่ต้องใช้ระยะเวลานาน และบริษัทที่มีระยะเวลาในการเก็บหนี้ยาวนานที่สุดคือ บริษัท SMART

ระยะเวลาชำระหนี้ จากการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องจากระยะเวลาการจ่ายหนี้ให้เจ้าหนี้การค้ำนั้น พบว่า ADVANC มีระยะเวลาในการจ่ายชำระหนี้ที่ดีขึ้นเท่ากับ 23 วัน ในขณะที่ SMART เท่ากับ 8 วัน SAMTEL เท่ากับ 8 วัน AIT เท่ากับ 6 วันและ CSL เท่ากับ 5 วัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัท ADVANC มีสินทรัพย์หมุนเวียนอยู่ในระดับที่ดีกว่าบริษัทอื่นๆ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้บริษัทมีสภาพคล่องมากขึ้น สามารถจ่ายชำระหนี้สินระยะสั้นได้มีประสิทธิภาพมากกว่าบริษัทอื่นๆ โดยที่บริษัทที่มีระยะเวลาชำระหนี้สั้นที่สุดคือ บริษัท CSL

ระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ย แต่ละบริษัทสามารถลดระยะเวลาในการขายสินค้าเฉลี่ยลงได้ ไม่ว่าจะเป็นบริษัท SMART จาก 50 วันในปี พ.ศ. 2553 เหลือ 37 วันในปี พ.ศ. 2554 บริษัท SAMTEL ลดลงจาก 58 วันในปี พ.ศ. 2553 เหลือ 28 วันในปี พ.ศ. 2554 และบริษัท CSL ลดลงจาก 26 วันในปี พ.ศ. 2553 เหลือ 25 วันในปี พ.ศ. 2554 แต่บริษัทที่มีจำนวนวันเพิ่มขึ้น ได้แก่ บริษัท ADVANC จาก 4 วันในปี พ.ศ. 2553 เป็น 5 วันในปี พ.ศ. 2554 และบริษัท AIT ที่เพิ่มขึ้นจาก 65 วันในปี พ.ศ. 2553 เป็น 69 วันในปี พ.ศ. 2554 อย่างไรก็ตามบริษัท ADVANC ยังถือว่าเป็นบริษัทที่มีระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยที่ดีที่สุด แสดงให้เห็นว่าบริษัทอื่นๆ ยังต้องมีการพัฒนาการบริหารสินค้าคงเหลือให้ได้ดียิ่งขึ้นกว่านี้ เพื่อลดต้นทุนในการบริหารสินค้าคงเหลือ

วงจรการหมุนเวียนของเงินสด จากการคำนวณพบว่าบริษัท ADVANC มีระยะเวลาของ Cash cycle น้อยที่สุดคือ ไม่มีระยะเวลาของ Cash cycle เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นๆ ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่า 50 วันขึ้นไป จะเห็นได้ว่าบริษัท ADVANC มีความได้เปรียบในการใช้ระยะเวลาที่สั้นกว่าเพื่อให้ได้รับเงินสดที่จ่ายลงทุนไปหมุนเวียนกลับมา

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัท ADVANC คำนวณได้ 1.20 เท่า SMART 2.63 เท่า SAMTEL 2.96 เท่า AIT 0.97 เท่าและ CSL 0.77 เท่า ซึ่งเป็นการพิจารณาสัดส่วนของหนี้สินทั้งหมดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้พบว่า โครงสร้างเงินทุนของ ADVANC, SMART และ SAMTEL มีโครงสร้างเงินทุนมาจากหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น ในขณะที่ AIT และ CSL มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าหนี้สิน แสดงให้เห็นว่าผู้ถือหุ้นของ AIT และ CSL มีความเสี่ยงสูงกว่า ADVANC, SMART และ SAMTEL เพราะเงินลงทุนที่มาจากการลงทุนของผู้ถือหุ้นย่อมมีความเสี่ยงสูงกว่าเงินลงทุนที่มาจากการกู้ยืม

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย ADVANC มีค่าอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเท่ากับ 23.04 เท่า บริษัท SMART เท่ากับ 4.60 เท่า บริษัท SAMTEL เท่ากับ 6.22 เท่า บริษัท AIT เท่ากับ 42.47 เท่าและ บริษัท CSL เท่ากับ 33.73 เท่า ซึ่งพบว่าเป็นค่าอัตราส่วนที่มากกว่า 1 เท่าในทุกบริษัท ซึ่งหมายถึงทุกบริษัทมีความสามารถในการจ่ายภาระหนี้สินระยะยาวได้ กรณีนี้ถึงแม้ว่าจะไม่มีความเสี่ยงในแต่ละบริษัท แต่บริษัท AIT แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือทางการเงินได้ดีกว่าทุกๆ บริษัท กล่าวคือสถาบันการเงินต่างๆ จะให้ความเชื่อมั่นกับบริษัท AIT มากกว่าเพราะมีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยสูง ดังนั้นหากบริษัท AIT ต้องการกู้ยืมหรือต่ออายุสินเชื่อเพื่อขยายธุรกิจแล้ว บริษัท AIT มีโอกาสได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากสถาบันการเงิน

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นถึงกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นเมื่อเทียบกับจำนวนเงินลงทุนที่ได้รับจากส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นของกิจการ ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นในปี พ.ศ. 2554 ของบริษัท ADVANC คำนวณได้เท่ากับ 55.25% บริษัท SMART เท่ากับ 18.41% บริษัท SAMTEL เท่ากับ 39.06% บริษัท AIT เท่ากับ 33.19% และบริษัท CSL เท่ากับ 29.51% แสดงให้เห็นว่าบริษัท

ADVANC สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทได้ดีกว่าบริษัทอื่นๆ เพราะมีความสามารถในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นในระดับที่ดีกว่าบริษัทอื่นๆ มาก

อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์ มีค่าที่คำนวณได้คือ บริษัท ADVANC เท่ากับ 41.68% บริษัท SAMART เท่ากับ 11.28% บริษัท SAMTEL เท่ากับ 17.62% บริษัท AIT เท่ากับ 25.85% และบริษัท CSL เท่ากับ 27.48% พบว่า บริษัท ADVANC แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรจากการลงทุนในสินทรัพย์ของบริษัทให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่สูงกว่าบริษัทอื่นๆ เนื่องจากบริษัท ADVANC มีอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ของบริษัทอยู่ในระดับที่ดี แสดงให้เห็นว่าบริษัท ADVANC สามารถทำกำไรจากการลงทุนได้ดีกว่าคู่แข่ง

ตารางที่ 4-12 แสดงข้อมูลกำไรต่อหุ้น อัตราการจ่ายปันผลและอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นของ
กลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสารในระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2554

	ชื่อหลักทรัพย์	2550	2551	2552	2553	2554
กำไรต่อหุ้น (บาท)	ADVANC	5.51	5.54	5.76	6.93	7.48
	SAMART	0.59	0.27	0.48	0.66	0.86
	SAMTEL	0.19	0.18	0.50	0.67	1.31
	AIT	1.57	3.52	5.18	6.11	6.57
	CSL	0.42	0.28	0.49	0.68	0.56
อัตราการขยายตัว กำไรต่อหุ้น (% ต่อปี)	ADVANC	+0.18	+0.54	+3.97	+20.31	+7.94
	SAMART	-71.36	-54.24	+77.78	+37.50	+30.30
	SAMTEL	-65.45	-5.26	+177.78	+34.00	+95.52
	AIT	-68.15	+124.20	+47.16	+17.95	+7.53
	CSL	+23.53	-33.33	+75.00	+38.78	-17.65
อัตราการจ่ายปันผล (% ต่อปี)	ADVANC	6.49	7.91	7.27	13.27	9.18
	SAMART	5.12	6.85	3.52	2.77	5.53
	SAMTEL	3.95	1.63	1.28	2.01	3.52
	AIT	10.26	10.96	11.28	7.20	9.23
	CSL	20.41	19.45	22.98	7.65	8.89
P/E ratio	ADVANC	20.00	11.15	19.19	13.39	17.15
	SAMART	10.98	14.06	22.29	13.36	8.43
	SAMTEL	28.75	32.60	22.51	18.87	9.10
	AIT	6.49	3.86	5.71	8.43	7.06
	CSL	8.82	5.27	9.74	9.62	7.81

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4-13 แสดงอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นของกลุ่มโทรคมนาคมและการสื่อสารในปี

พ.ศ. 2554

ชื่อย่อ	ตลาด	กลุ่ม อุตสาหกรรม	หมวด ธุรกิจ	หลักทรัพย์				
	SET Index	TECH	ICT	ADVANC	SAMART	SAMTEL	AIT	CSL
ค่า P/E	12.07	19.67	21.80	17.15	8.43	9.10	7.06	7.81
ราคาปิด	1,025.32	120.10	121.82	140.50	7.20	11.30	47.25	5.60

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นจะเป็นเกณฑ์ในการเลือกลงทุนในหลักทรัพย์โดยเปรียบเทียบระหว่างราคาตลาดของหลักทรัพย์กับกำไรต่อหุ้น ณ เวลาที่มีการซื้อขาย และถือเป็นอัตราส่วนที่สำคัญจากผู้ลงทุนที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ โดยค่า P/E ratio ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีหลักการคำนวณดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2552)

$$\frac{P}{E} = \frac{\text{ราคาปิดของหุ้นสามัญ} \times [(\text{จำนวนหุ้นสามัญ} + \text{จำนวนหุ้นบุริมสิทธิ}) - \text{จำนวนหุ้นซื้อคืน}]}{\text{กำไรงวด 12 เดือนล่าสุด}}$$

จากตารางที่ 4-12 จะเห็นได้ว่าหลักทรัพย์ที่มีอัตรากำไรเติบโตของกำไรต่อหุ้นอย่างสม่ำเสมอได้แก่ หุ้น ADVANC และถึงแม้ว่าหุ้น ADVANC จะมีค่า P/E ratio ที่สูงกว่าหุ้นอื่นๆ แต่ถ้าหากว่าบริษัทมีการขยายตัวสูง หุ้น ADVANC ก็สามารถที่จะจ่ายปันผลได้มากขึ้นเรื่อยๆ และจะทำให้ค่า P/E ratio ลดลงเรื่อยๆ ซึ่งจะส่งผลให้หุ้นตัวอื่นๆ มีกำไรและการจ่ายปันผลลดลงเรื่อยๆ เนื่องมาจากผู้ลงทุนที่คาดการณ์ไว้ว่าหุ้น ADVANC จะมีการขยายตัวของกำไรสูงขึ้นก็จะเข้าซื้อหุ้น ADVANC และขายหุ้นตัวอื่นๆ

ในส่วน of ตารางที่ 4-13 เป็นข้อมูลอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นของหุ้นที่นำมาศึกษาสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 ตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ประกาศออกมา พบว่า มีเพียงหุ้น ADVANC ที่มีค่า P/E ratio ที่สูงกว่าค่า P/E ratio ของตลาด แต่หากเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจแล้วจะเห็นได้ว่าหุ้นทุกตัวยังมีค่า P/E ratio ที่ต่ำกว่า ดังนั้นหากวิเคราะห์แล้วถือว่าหุ้นทุกตัวยังมีราคาที่สามารถเข้าซื้อเพื่อที่จะลงทุนในระยะยาวต่อไปได้

ในส่วนต่อไปนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.3 การวิเคราะห์ลักษณะทางสถิติของตัวแปรที่นำมาศึกษา

4.4 การทดสอบสมมติฐาน

4.3 การวิเคราะห์ลักษณะทางสถิติของตัวแปรที่นำมาศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5 แห่ง ได้แก่

1. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	(ADVANC)
2. บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	(SAMART)
3. บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)	(SAMTEL)
4. บริษัท แอ็ดวานซ์ อินโฟร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	(AIT)
5. บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	(CSL)

โดยใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 ซึ่งสามารถนำมาแสดงได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-14 แสดงข้อมูลที่น่าสนใจที่นำมาวิเคราะห์ปัจจัยบ่งชี้อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E RATIO)	อัตราปันผลตอบแทน (DIVIDEND YIELD)	อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น (EPS GROWTH)	อัตราความเสี่ยง (SYSTEMATIC RISK)
20.00	6.49	0.18	91.50
11.15	7.91	0.54	92.70
19.19	7.27	3.97	91.60
13.39	13.27	20.31	90.70
17.15	9.18	7.94	87.60
10.98	5.12	-71.36	35.40
14.06	6.85	-54.24	79.00
22.29	3.52	77.78	17.90
13.36	2.77	37.50	19.50
8.43	5.53	30.30	38.50
28.75	3.95	-65.45	20.30
32.60	1.63	-5.26	63.30
22.51	1.28	177.78	10.00
18.87	2.01	34.00	8.10
9.10	3.52	95.52	35.00
6.49	10.26	-68.15	26.80
3.86	10.96	124.20	7.40
5.71	11.28	47.16	24.30
8.43	7.20	17.95	33.70
7.06	9.23	7.53	41.30
8.82	20.41	23.53	34.40
5.27	19.45	-33.33	77.90
9.74	22.98	75.00	27.60
9.62	7.65	38.78	30.90
7.81	8.89	-17.65	50.60

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและจากการคำนวณ

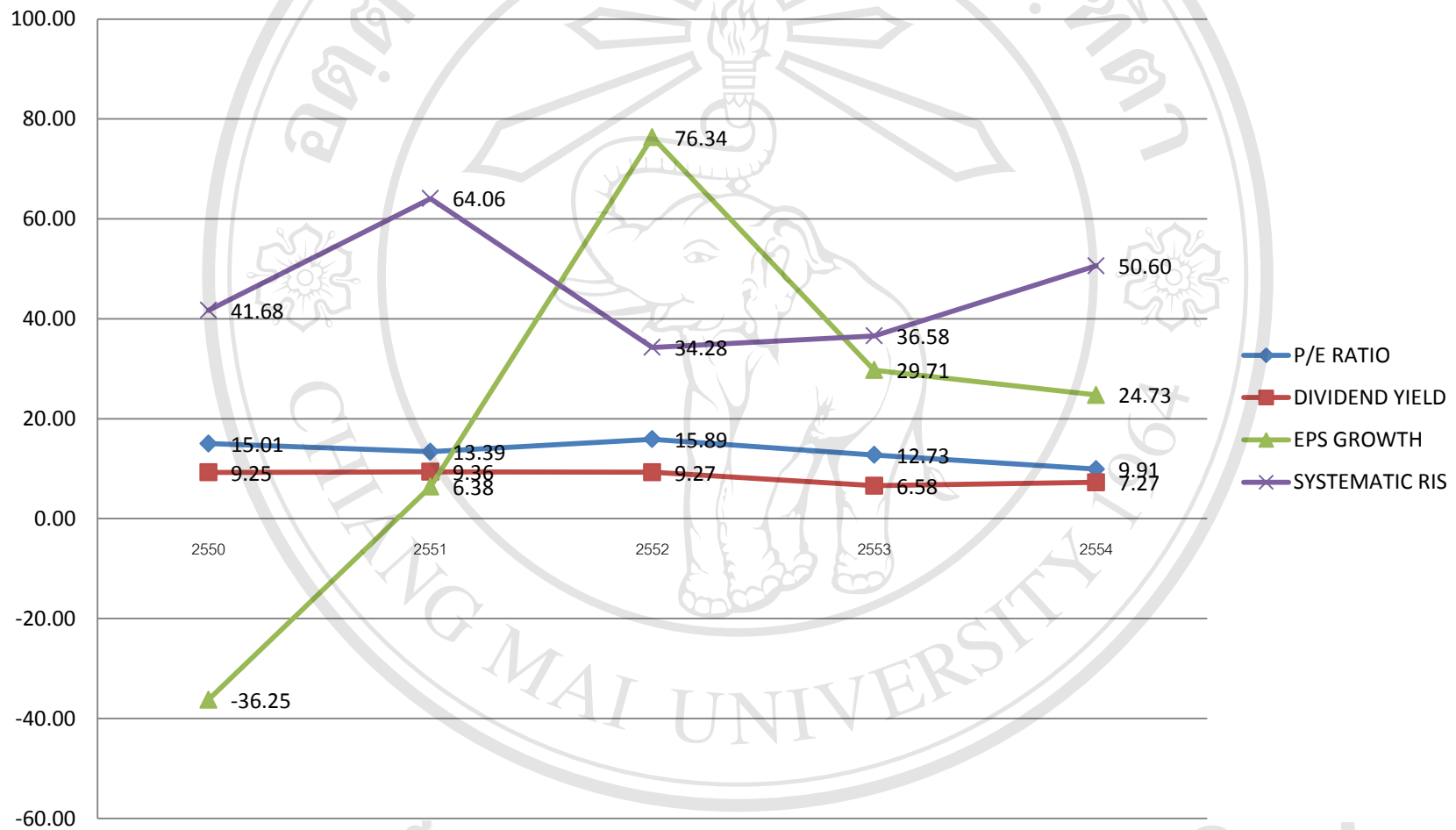

ตารางที่ 4-15 แสดงค่าสถิติของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าสูงสุด (MAX)	ค่าต่ำสุด (MIN)
อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E RATIO)	25	13.39	7.50	32.60	3.86
อัตราปันผลตอบแทน (DIVIDEND YIELD)	25	8.34	5.73	22.98	1.28
อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น (EPS GROWTH)	25	20.18	59.40	177.78	-71.36
อัตราความเสี่ยง (SYSTEMATIC RISK)	25	45.44	29.48	92.70	7.40

ที่มา : จากการคำนวณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยบ่งชี้อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น พบว่าในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 ถึงปี พ.ศ.2554 อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E RATIO) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.39 ค่าสูงสุดของข้อมูลเท่ากับ 32.60 และค่าต่ำสุดของข้อมูลเท่ากับ 3.86 อัตราปันผลตอบแทน (DIVIDEND YIELD) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.34 ค่าสูงสุดของข้อมูลเท่ากับ 22.98 และค่าต่ำสุดของข้อมูลเท่ากับ 1.28 อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น (EPS GROWTH) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.18 ค่าสูงสุดของข้อมูลเท่ากับ 177.78 และค่าต่ำสุดของข้อมูลเท่ากับ -71.36 และอัตราความเสี่ยง (SYSTEMATIC RISK) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.44 ค่าสูงสุดของข้อมูลเท่ากับ 92.70 และค่าต่ำสุดของข้อมูลเท่ากับ 7.40

รูปที่ 4-1 แสดงอัตราส่วนเฉลี่ยของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2554

ตารางที่ 4-16 แสดงอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 –

พ.ศ.2554

ปี พ.ศ.	อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E RATIO)	อัตราปันผลตอบแทน (DIVIDEND YIELD)	อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น (EPS GROWTH)	อัตราความเสี่ยง (SYSTEMATIC RISK)
2550	15.01	9.25	-36.25	41.68
2551	13.39	9.36	6.38	64.06
2552	15.89	9.27	76.34	34.28
2553	12.73	6.58	29.71	36.58
2554	9.91	7.27	24.73	50.60

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4-16 และรูปที่ 4-1 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น อัตราปันผลตอบแทน อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น และอัตราความเสี่ยง ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2554 พบว่า อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 15.89% ในปี พ.ศ. 2552 มาอยู่ที่ 9.91% ในปี พ.ศ. 2554 ส่วนของอัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2552 มีอัตราการเพิ่มขึ้นที่สูงมาก แต่หลังจากปี พ.ศ. 2552 มีแนวโน้มลดลงมาอยู่ที่ระดับ 24.73% ในปี พ.ศ. 2554 และอัตราความเสี่ยงโดยรวมแล้วมีการเพิ่มขึ้น จะมีช่วงลดลงในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งอัตราความเสี่ยงในปี พ.ศ. 2554 มีค่าเท่ากับ 50.60% และในช่วงปี พ.ศ. 2554 อัตราปันผลตอบแทนมีทิศทางเดียวกันกับอัตราความเสี่ยง คือ มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 7.27% แต่ก็ยังไม่เท่ากับค่าสูงสุดที่ 9.36% ในปี พ.ศ. 2551

4.4 การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ปัจจัยบ่งชี้อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นกับอัตราปันผลตอบแทน อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้น และอัตราความเสี่ยง ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนของวิธีการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 อัตราปันผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางเดียวกัน

H_0 : อัตราปันผลตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

H_1 : อัตราปันผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางเดียวกัน

$$H_0: \rho_d \leq 0$$

$$H_1: \rho_d > 0$$

โดยที่ ρ_d = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราปันผลตอบแทนกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

ตารางที่ 4-17 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1 โดยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (PEARSON CORRELATION)	จำนวนข้อมูล (N)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนด (α)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่คำนวณได้	ผลการทดสอบ
-0.554	25	0.050	0.002	ยอมรับสมมติฐานหลัก

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4-17 จะเห็นว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นกับอัตราปันผลตอบแทนเท่ากับ -0.554 (CORRELATION = -0.554) หมายถึง อัตราปันผลตอบแทนกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันในระดับ 55% เครื่องหมายลบของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ชี้ให้เห็นว่าอัตราปันผลตอบแทนกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน คือ อัตราปันผลตอบแทน

และอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันแต่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม โดยดูจากค่า
นัยสำคัญ (Sig.) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนด

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
ราคาต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางเดียวกัน

H_0 : อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร
ต่อหุ้น

H_1 : อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อ
หุ้นในทิศทางเดียวกัน

$$H_0: \rho_g \leq 0$$

$$H_1: \rho_g > 0$$

โดยที่ ρ_g = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นกับ
อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

ตารางที่ 4-18 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2 โดยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (PEARSON CORRELATION)	จำนวน ข้อมูล (N)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนด (α)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่คำนวณได้	ผลการทดสอบ
-0.032	25	0.050	0.439	ยอมรับ สมมติฐานหลัก

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4-18 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นกับ
อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นเท่ากับ -0.032 (CORRELATION = -0.032) หมายถึง อัตรา
การเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันในระดับ 3%
เครื่องหมายลบของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ชี้ให้เห็นว่าอัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นกับ
อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในส่วนของผลการทดสอบ
สมมติฐาน แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นและ
อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญ โดยดูจากค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่

คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนด จึงกล่าวได้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นและอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 อัตราความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางตรงกันข้าม

H_0 : อัตราความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

H_1 : อัตราความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นในทิศทางตรงกันข้าม

$$H_0: \rho_r \geq 0$$

$$H_1: \rho_r < 0$$

โดยที่ ρ_r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราความเสี่ยงกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น

ตารางที่ 4-19 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3 โดยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (PEARSON CORRELATION)	จำนวนข้อมูล (N)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนด (α)	ค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่คำนวณได้	ผลการทดสอบ
0.104	25	0.050	0.311	ยอมรับสมมติฐานหลัก

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4-19 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราความเสี่ยงกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นเท่ากับ +0.104 (CORRELATION = +0.104) หมายถึง อัตราความเสี่ยงกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันในระดับ 10% เครื่องหมายบวกของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ชี้ให้เห็นว่าอัตราความเสี่ยงกับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน แต่ผลการทดสอบสมมติฐานหลัก พบว่า อัตราความเสี่ยงและอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ โดยดูจากค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญ (Sig.) ที่กำหนดให้